

Pisma bralcev

Res preveč glasbene teorije ali mnenje nepoučenih?

Umetnostna in kulturna vzgoja tvorita pomemben del izobraževanja v vseh državah EU, da bi izobraževalni sistemi pomagali mladim razvijati lastno ustvarjalnost, razumevanje in ohranjanje pomena kulturne dediščine, spoznavanje kulturne raznolikosti, se izražati in razvijati lastno identiteto ter vzgajati medsebojno strpnost in spoštovanje.

Konservatorij za glasbo in balet v Mariboru v letošnjem jubilejnim šolskem letu izobražuje približno 1500 učencev na glasbeni in baletni šoli ter 200 dijakov na umetniški gimnaziji. Na glasbeni šoli učenci poleg pouka instrumenta obiskujejo tudi skupinski predmet nauk o glasbi. To je predmet, ki s svojimi dejavnostmi in vsebinami postavlja temelje za glasbenovzgojne procese, ki jih uresničujemo z izvajanjem, poslušanjem in ustvarjanjem. Je kompleksna glasbena vzgoja, ki učen-

cem posreduje zakonitosti glasbenega zapisa in branja, ki jih potrebujejo pri učenju glasbil, hkrati pa jim omogoča znanja, ki so osnova za glasbenoteoretične predmete pri nadaljnjem glasbenem študiju. V interakciji z drugimi področji omogoča učencem celosten muzikalni razvoj.

Elementarne glasbene izkušnje si učenci pridobivajo že v predšolskem obdobju pri predmetu predšolska glasbena vzgoja in so osnova za nadaljnje razumevanje glasbenih vsebin in zakonitosti. Ta osnovna znanja si učenci v pripravnici glasbene šole poglobljajo, pridobivajo pa še znanja elementarnega notnega zapisa in branja. V prvem razredu nižje glasbene šole in v vseh drugih razredih pa pri predmetu nauk o glasbi učencem sistematično razvijamo ritmični, melodični in harmonski posluš ter jih usposabljam za analitično zaznavo tonskih odnosov. Učenci spoznavajo glasbenoizrazne prvine, razvijajo sposobnost doživljajsko-analitičnega poslušanja in vrednotenja glasbenih vsebin, v skladu s svojim odraščanjem, razvojem in zmožnostmi ustvarjajo glasbene vsebine in skupinsko muzicirajo. Nauk o glasbi in njegova nadgradnja,

predmet solfeggio, sta pomembna tudi s stališča socializacije, saj se srečujejo učenci različnih instrumentov, s katerimi se pogosto predstavljajo pri pouku. Tako tudi spoznavajo temeljne zakonitosti estetskega oblikovanja in razširjajo poznavanje glasbene literature, razvijajo glasbeni okus, intelekt in odraščajo v bodoče glasbenike - instrumentaliste, pevce ali ljubitelje glasbe in obiskovalce kulturnih prireditvev.

Zaradi vseh naštetih razlogov smo slovenski učitelji nauka o glasbi oziroma solfeggia upravičeno zaskrbljeni in ogorčeni, da nekateri posamezniki, ki predmeta nikoli niso poučevali, sodijo, da je v glasbenih šolah preveč glasbene teorije. Poznavanje glasbene teorije je osnova za vsako nadaljnje muziciranje. Samo sistematično šolanje in izobraževanje pri instrumentu in glasbeni teoriji prinese dolgoročne pozitivne rezultate. V glasbi ni kratkih poti ali bližnjic do uspeha. Delovne navade, odrekanja in talent ter izobraževanje od otroštva v osnovnem glasbenem šolstvu preko srednjega do fakultete prinese zelene rezultate.

S prenovo učnih načrtov, ki so bili sprejeti na začetku prejšnjega dese-

tletja, smo dobili dobre učne načrte, prilagojene starosti otrok. Napisali so jih visoko izobraženi strokovnjaki, ki imajo veliko izkušenj na področju glasbenega izobraževanja. Ob tem so se tudi na vso moč lotili vprašanja usklajenosti med učnimi načrti za instrumente in nauka o glasbi ter solfeggia. Izkazalo se je, da so predvsem instrumenti tako različni, da bi le težko usklajevali že enega z naukom o glasbi, kaj šele več. To pomeni, da sta nauk o glasbi in instrument pač dva enakovredna različna predmeta, vsak s svojimi zakonitostmi, ki cilje dosega ta vsak po svoje. S tem pa ni mišljeno strogo ločevanje na teorijo in prakso, saj bi bilo to na vso moč neživljenjsko. Tako kot se pri nauku o glasbi prepeva, posluša, sodeluje, ustvarja, skupinsko muzicira in ne samo teoretizira, kot sklepajo nekateri nepoučeni, tudi instrumentalisti učijo učence glasbenih prvin, ki so v danem trenutku potrebne za uspešno igranje na določen instrument. Glasba sama brez teorije ne more obstajati.

Absurd je slovensko nižje glasbeno šolstvo primerjati z Ameriko ali s še kakšno drugo oddaljeno deželo. V hitrejši oziroma instant rezultate

pa močno dvomimo, saj se s pospešenim tempom šolanja ne da prehiteti otrokovega motoričnega in intelektualnega razvoja. Tudi v Sloveniji, konkretno na Konservatoriju za glasbo in balet v Mariboru, se lahko zainteresirani kandidati vpišejo v nadstandardni program jazz, vedeti pa moramo, da je pri vseh dodatnih programih treba imeti najprej klasično izobraževanje. Taki programi so lahko samo nadgradnja.

Konservatorij za glasbo in balet v tem šolskem letu praznuje 70-letnico. Generacija preko 160 visoko izobraženih glasbenih in plesnih pedagogov dosega zavidljive mednarodno primerljive rezultate. Ti so rezultat trdega in dobrega dela učiteljev, ki se zavedajo, da lahko samo z medpredmetnim sodelovanjem uresničujemo višje naravnane cilje. K doseganju takih ciljev pa nedvomno veliko pripomore tudi predmet nauk o glasbi oziroma solfeggio.

**Irena Jošt v imenu strokovnega
aktivna nauka o glasbi Konservatorija
za glasbo in balet Maribor**